

Peter van Wijmen: Sarkozy geeft advocaat steun in de rug

Frankrijk richt de juridische beroepen anders in. Met de aanbevelingen van de Commissie-Darrois moet de Franse advocaat zijn vleugels kunnen uitslaan naar de mondiale markt, maar ook naar concurrerende beroepsgroepen. De advocaat mag in loondienst en moet ook akten kunnen opmaken. De voorzitter van de Nederlandse herbezinningscommissie reageert.

.....
Lex van Almelo
journalist
.....

De Franse advocatuur bestaat uit vijftigduizend advocaten, die verdeeld zijn over 182 balies, verenigd in de Conseil National des Barreaux (CNB). Een groot deel van de advocaten is eenpitter. De CNB probeert schaalvergroting en samengaan in associaties te bevorderen, vanwege de kwaliteit en de mogelijkheid tot specialisatie, maar niet in de laatste plaats omdat advocaten in grotere verbanden meer verdienen. Het gemiddelde inkomen van de Franse advocaat schommelt de laatste jaren rond de € 70.000. Maar voor de helft van de advocaten is het minder dan € 42.000, en voor een kwart van advocaten zelfs minder dan € 25.000. Veel van de armere advocaten werken op toevoegingsbasis in de provincie en doen relatief meer in de proces- dan in de

Laetitia Casta, model voor de Franse Marianne

adviespraktijk. Zij hebben de laatste jaren minder werk, omdat het aantal zaken dat voor de rechter komt terugloopt.

De economische kloof is grotendeels geografisch bepaald: de grote steden en met name Parijs versus de provincie. De ruim vierhonderd procureurs bij de gerechtshoven (*avoués*) en de negentig leden van de cassatiebalie (die in Frankrijk het Hof van Cassatie én de Raad van State bestrijkt) verdienen veel meer dan 70.000 euro. De gemiddelde cassatieadvocaat heeft een inkomen van bijna zeven ton als hij in zijn eentje werkt en vijfenhalve ton op een groter kantoor.

De dreigende verpaupering bij een deel van de advocatuur was vorig jaar een van de redenen voor president Sarkozy om de zogenoemde Commissie-Darrois in te stellen. Een andere reden is de concurrentie van Angelsaksische advocatenkantoren. De commissie moest nadenken over het advocatenberoep met als doel 'één grote juridische beroepsgroep te creëren'. Ook moest de commissie haar gedachten laten gaan over de manier waarop de positie van de advocaat in de

Franse maatschappij en op de mondiale markten kan worden versterkt. Verder moet de toegang tot het recht worden verbeterd via de gefinancierde rechtsbijstand. Daarbij moesten natuurlijk wel de kosten in de hand worden gehouden.

Multidisciplinair

De Commissie-Darrois zoekt de oplossing in een nieuw fonds, dat zal worden beheerd door een nieuw te vormen Hoge Raad voor de juridische beroepen. De staat zou 300 miljoen euro moeten stoppen in een fonds, dat verder wordt gevoed door een belasting op bepaalde juridische diensten, ongeacht de beroepsgroep die deze verleent.

Procederen bij de Raad van State en het Hof van Cassatie blijft het domein van negentig uitverkorenen. Het aantal leden van deze balie zou volgens Darrois c.s. wel moeten worden verdubbeld tot 180. Op dit moment kan een advocaat zich maar bij één lokale balie inschrijven. Ultimo 2014, als elektronisch communiceren met de gerechten gladjes verloopt, moeten de territoriale monopolies zijn opgeheven. Overigens kunnen advocaten feitelijk nu al in heel Frankrijk pleiten en optreden. Wel

zijn bij de gerechtshoven nog procureurs nodig.

Echte rechter gewenst

Naar Nederlandse begrippen zijn de aanbevelingen over het tuchtrecht bepaald niet revolutionair te noemen. Maar interessant, wegens een discussie die nu ook in Nederland speelt, is de aanbeveling om met het oog op Europese jurisprudentie ten minste één rechter in de tuchtcolleges op te nemen, te midden van vier advocaten.

In de buurlanden van Frankrijk bestaan ze allang: de advocaten in loondienst. Maar in Frankrijk is het nog steeds een controversieel onderwerp. De Commissie-Darrois vindt dat advocaten in dienst moeten kunnen zijn van een onderneming. Zij vallen dan onder het gezag van hun werkgever én de deken c.q. tuchtrechter. Verder mogen zij geen persoonlijke cliënten hebben en niet in rechte pleiten voor de onderneming. Ook niet als zij slechts in deeltijd werken voor de onderneming. Wel mogen zij de titel advocaat voeren en profiteren van het verschoningsrecht.

De vorming van multidisciplinaire praktijken moet worden bevorderd. Niet door één juridisch beroep te vormen, maar door meer samen te werken onder één dak met Chinese muren. Maar voor advocaten moet het verboden blijven om de beloning volledig afhankelijk te maken van het behaalde resultaat.

Advocaten moeten akten kunnen opmaken en ondertekenen. Door deze versterking van de onderhandse

akte' krijgen bijvoorbeeld huur- en borgstellingscontracten meer bewijskracht in rechte. Anders dan de authentieke akten van de notaris hebben deze akten geen executoriale titel. Verder bevelen Darrois c.s. aan dat advocaten accountants moeten kunnen aan-nemen. En als de advocaten over de juiste kwalificaties beschikken moeten zij ook als accountant

werkzaam kunnen zijn.

Wijs

Oud-advocaat Peter van Wijmen is positief over de voorstellen. Hij was voorzitter van de Commissie Advocatuur. Dat de Commissie-Darrois een verbod voor puur resultaatafhankelijke beloning bepleit, vindt Van Wijmen terecht. De advocatenakte vindt

hij een interessant idee. Maar het concept van de multidisciplinaire praktijk is hier inmiddels achterhaald. 'Chinese Walls werken niet. Wij zijn juist bezig met ont- vlechten.' Dat advocaten optreden als accountant of andersom, ziet hij niet snel gebeuren.

'Wijs' vindt Van Wijmen de aanbeveling de advocaat in loon- dienst niet te laten pleiten voor

de eigen onderneming. 'Ik liet een zaak waar ik bij betrokken was ooit bepleiten door een kan- toorgenoot. Tijdens de zitting zat ik achter in de zaal. Ik wond mij zo op dat de rechter mij bijna wegstuurde. Pleiten in eigen zaak kost je je vriendschap. Of je verpest de zaak.'

agenda

POSITIE HOGE RAAD

Op **vrijdag 5 juni** houdt De Nederlandse Vereniging voor Procesrecht (NVvP) haar voor- jaarsvergadering over de vraag of het huidige tijdsgewricht andere eisen aan de Hoge Raad stelt en of dit tot wijzigingen in zijn takenpakket zou moeten/ kunnen leiden. Als inleiders zullen optreden mr. G.J.M. Corstens (president Hoge Raad), mr. E.J. Daalder (advocaat te Den Haag) en prof. mr. L. Timmerman (advocaat-generaal bij de Hoge Raad). De vergadering is uitsluitend toegankelijk voor leden van de vereniging. Aan het bijwonen hiervan zijn geen kosten verbonden. Inlichtingen kunnen worden ingewonnen bij: mr. H.M. ten Haaf (secretaris) en mr. R.G. Hendrikse (ad- junct-secretaris), tel. 020 - 678 92 45/ e-mail: nwp@van-doorne. com.

'CULTURELE CRIMINOLOGIE, EEN UITDAGING!'

Op **2 en 3 juni 2009** organiseert het Centrum Culturele Criminologie in Utrecht de twee- daagse conferentie 'Culturele Criminologie: een uitdaging!'. Dit vakgebied onderzoekt etno- grafische aspecten van criminele fenomenen. Deze keer wordt beoogd een staalkaart te geven van het onderzoek dat onder de

vlag van Culturele Criminologie wordt gedaan. Zowel jonge als meer ervaren onderzoekers doen verslag, onder wie antro- pologen, sociologen, juristen en criminologen. Op **woensdag 3 juni** geeft Frank Bovenkerk ter gelegenheid van zijn emeritaat een afscheidscollege getiteld: 'Etniciteit, criminaliteit en het strafrecht'. Aanmelden voor 25 mei via wpi.congres@law.uu.nl of tel. 030-253 71 25.

NK WIELRENNEN VOOR JURISTEN

Op zaterdag **13 juni 2009** orga- niseert Elsevier Juridisch in sa- menwerking met Stichting Tour de Force op het wielercursus in Spaarndam voor de tweede achtereenvolgende maal het NK Wielrennen voor Juristen. Het NK Wielrennen voor Juristen staat open voor iedereen met een doctoraal of master in de rechts- geleerdheid: advocaten, rech- ters, notarissen, bedrijfsjuristen maar ook alle overige meesters kunnen van start gaan. Ook rechtenstudenten in hun mas- terfase mogen deelnemen. Via www.nkjuristen.nl kunt u zich inschrijven. Wie wordt meester van het peloton?

RECHTSBIJSTAND IN VREEMDELINGENZAKEN

Op **dinsdag 2 juni** organiseert FORUM de *Werkgroep Rechtsbij-*

stand in Vreemdelingenzaken (WRV) in de Jaarbeurs te Utrecht. Aan de orde komen onder andere de volgende onderwerpen: het wetsontwerp TK 31 813 (R 1873) Wijziging van de Rijkswet op het Nederlandschap met betrekking tot meervoudige nationaliteit en andere nati- onaliteitsrechtelijke kwesties van 16 december 2008; actuele ontwikkelingen in regelgeving en jurisprudentie Vw 2000; en hoe steken zowel de Wi als de Wib in elkaar? De bijeenkomst vindt plaats van 13.45-20.00 uur. U kunt zich aanmelden via ijb@forum.nl, vermeld hierbij uw naam en adresgegevens of bel met 030-29 74 207.

NEVER SCRIPTIEPRIJS ENERGIERECHT

Ter bevordering van de inte- resse in en de verspreiding van de kennis van het energierecht heeft de NeVER besloten om in 2009 wederom een prijs uit te reiken aan de beste eindschrijft die in de periode januari 2007 - juni 2009 aan een Nederlandse universiteit op het terrein van het energierecht is geschreven. Aan de scriptieprijs is een geld- bedrag van € 1.000 verbonden alsmede een jaar lang gratis lid- maatschap van de NeVER. Een- ieder die een eindschrijft heeft geschreven over (een onderdeel van) het energierecht die is be-

oordeeld met een cijfer 7,5 of hoger kan deze ter beoordeling indienen bij het secretariaat van de NeVER. De uiterste inzend- termijn is **1 september 2009**. Meer informatie over de scrip- tieprijs alsmede het reglement kunt u vinden op de website van de Nederlandse Vereniging voor Energierecht: www.never.nl.

NIEUWE ONTWIKKE- LINGEN GELIJKEBE- HANDELINGSRECHT

De Vereniging voor Vrouw en Recht Clara Wichmann (VVR) en de Sectie Gender en Recht van de Juridische Faculteit Univer- siteit Utrecht organiseren op **25 juni 2009** een bijeenkomst over nieuwe ontwikkelingen op het gebied van het gelijkebe- handelingsrecht. Erica Howard van de Middlesex Universiteit in Londen zal spreken over: het Genderaceproject, een EU- onderzoeksproject waarin meer- voudige discriminatie op grond van ras en geslacht centraal staat; en een onlangs door de Britse regering ingediend wets- voorstel voor een Equality Bill. De bijeenkomst vindt plaats van 14.30 uur tot 16.30 uur in de Juri- dische Bibliotheek Universiteit Utrecht. Aanmelden per e-mail wordt op prijs gesteld bij: werk- groepsociaal@vrouwenrecht.nl.